TIDSKRIFT FÖR
SCHACK
Officiellt organ för Sveriges Schackförbund

N:r 7 Juli 1942 Årg. XXXXVIII

Sveriges schackförbunds 26:e kongress.

Sveriges schackförbunds 26:e kongress hölls å Rådhuset i Östersund söndagen den 28 juni. Samling skedde till att börja med utanför den pampiga byggnaden, där en fotograf fångade en bild av den stora schackspelargruppen, varefter man tågade in i stadsfullmäktiges sessionssal. Kongressen öppnades av förbundsordföranden ing. Erik Olson, och ordf. i Jämtlands schackförbund, Nils Lundgren, hälsade i ett anförande de närvarande välkomna till Östersund.

Närvarande ombud vid kongressen voro: Olle Smith, Bohusläns schackförbund, 51 röster; Torsten Lundell, Dalarnas schackförbund, 200 röster;; W. Böttiger, Gotlands schackförbund, 112 röster; O. Högberg, Göteborgs schackförbund, 200 röster; K. Arnstam, Hallands schackförbund, 108 röster; N. Lundgren, Jämtlands schackförbund, 102 röster; O. W. Johansson, Mälardalens schackförbund, 200 röster; S. Krenzisky, Skånes schackförbund, 124 röster; F. Johannesson, Nordskånes schackförbund, 111 röster; P. O. Frank, Stockholms schackförbund, 200 röster; Henry Carlsson, Västergötlands schackförbund, 200 röster; A. Bergström, Östergötlands schackförbund, 150 röster; R. Andersson, Södertälje allm. schacksällskap, 20 röster; H. Pettersson, Uppsala allm. schacksällskap, 50 röster. Summa röster 1,828 + tre närvarande stödjande medlemmars, motsvarande ett medlemsantal av 3,152.

Styrelse- och revisionsberättelserna godkändes, och styrelsen beviljades full och tacksam ansvarsfrihet. Vid företaget val av styrelse omvaldes med acklamation den nuvarande styrelsen med undantag av att P. O. Frank, Stockholm, efterträdde Åke Lind som suppleant. Styrelsen har sålunda följande sammansättning: Ingenjör Erik Olson, Göteborg, ordf., advokat Folke Rogard, Stockholm, vice ordf., kammarskrivare Eric Carlén, Stockholm, sekr., ingenjör Fritz Andersson, Göteborg, skattmästare; övriga ledamöter hrr Gösta Berg, Östersund, Carl Bylander, Norrahammar, J. E. Ekelund, Örebro, och F. Lundell, Falun. Suppleanter hrr P. O. Frank och Ernst Jacobson, Stockholm.

Kongressdeltagarna samlade utanför Östersunds rådhus.

Till revisorer omvaldes hrr Hj. Holmkvist och T. Lindén, Stockholm, med N. Ahlin, Stockholm, som suppleant. Till delegerad i världsschackförbundet utsågs hr Eric Carlén, och till delegerad i I. F. S. B. hr Nils Tegelman.

Till medlemmar i Nordiska schackförbundet omvaldes hrr E. Olson och E. Carlén.

Till turneringskommitte valdes hrr E. Carlén, E. Jacobson, N. Lundgren, G. Berg, G. Rydham och T. Ödmark.

Det meddelades, att ingen inbjudan inkommit att hålla nästa års kongress, varför styrelsen fick i uppdrag att å lämplig tid och plats anordna 1943 års kongress. I sammanhang härmed framförde hr W. Böttiger en önskan från Gotlands schackförbund att få kongress förlagd till Visby år 1945 eller eventuellt redan år 1944. Ordföranden uttalade å styrelsens och förbundsmedlemmarnas vägnar sin glädje över förslaget.

Därefter upptogs till behandling frågan om Sveriges schackförbunds anslutning till det nybildade europeiska schackförbundet. Vice ord. redogjorde för vad som förekommit vid förhandlingarna i Salzburg den 14 och 15 juni 1942. I sitt protokoll den 12 april 1942 hade styrelsen uttalat, »att intresset från svensk sida för ett europeiskt schackförbund förutsatte, att det planerade förbundets stadgar bleve principiellt öppna för alla europeiska schackländers förbund och icke finge innefatta någon inskränkning i de olika landsförbundens rätt att själva bestämma sina statuter och att själva sammansätta sina tävlingslag.»

I programmet för det blivande Europaförbundet hade följande fyra punkter angivits:

»1. Såsom gemensamma tävlingar skola Europamästerskapet och landslagsmästerskapet regelbundet återkomma.
2. Vid större tävlingar mellan länderna lämnas ömsesidigt bistånd.
3. För deltagandet i och genomförandet av tävlingarna skapas enhetliga regler.
4. Åtgärder vidtagas för att vinna alla ländernas regeringar för schackspelets befrämjande.

Anm. till 1. Der Grossdeutsche Schachbund förklarar sig redo att på egen bekostnad anordna det första Europamästerskapet och likaså att under 1943 genomföra det första lagmästerskapet — den europeiska schackolympiaden — i likhet med München 1936, såvida icke ett annat land önskar övertaga detsamma.

Anm. till 2. Under första tiden bör framför allt eftersträvas ett utbyte av spelare mellan de olika länderna.

Anm. till 3. Varje land skall genom möjligast likvärdiga kvalifikationstävlingar ordna sitt deltagande i Europamästerskapet.

Anm. till 4. Der Grossdeutsche Schachbund erbjuder sig att påverka alla ländernas regeringar genom en ledande central myndighet.»

Advokat Rogards skriftliga redogörelse med protokoll och stadgar från förhandlingarna i Salzburg överlämnades till samtliga ombud.

Sedan det konstaterats, att de av styrelsen sålunda uttalade förutsättningarna förelågo, i och genom de i Salzburg antagna stadgarna och vad i övrigt under konferensen därstädes förekommit, beslöt kongressen efter en livlig diskussion att bemyndiga styrelsen att anmäla Sveriges schackförbunds anslutning såsom medlem i det konstituerade europeiska schackförbundet med angivande av ovan nämnda förutsättningar. Förbundets anmälan fick följande lydelse:

Till

Europeiska schackförbundet.

Sedan Sveriges schackförbund vid sin kongress i Östersund den 28 juni 1942 behandlat och avgjort frågan om förbundets anslutning till det i Salzburg den 14 och 15 juni samma år bildade europeiska schackförbundet samt därvid bemyndigat styrelsen att anmäla Sveriges schackförbunds anslutning, har jag härmed äran å styrelsens vägnar verkställa detta uppdrag.

Jag har i uppdrag att tillägga, att beslutet föregicks av en av förbundets vice ordförande Rogard lämnad redogörelse för förhandlingarna i Salzburg och att kongressen av denna redogörelse fann sig kunna konstatera, att de ovillkorliga förutsättningar förelågo, utan vilka en svensk anslutning till ett internationellt förbund icke bör kunna ifrågakomma. Dessa förutsättningar blevo för det föreliggande fallet av kongressen definierade sålunda: *att* inträde i ett europeiskt schackförbund principiellt skall vara öppet för alla europeiska länders schackförbund samt *att* anslutningen till ett Europaförbund icke får innefatta någon inskränkning i varje landsförbunds rätt att självt bestämma sina egna statuter och självt avgöra sammansättningen av sina tävlingslag.

Å Sveriges schackförbunds vägnar tillönskar jag det europeiska schackförbundet all framgång i strävandena att förena Europas schackspelare i arbetet för det ädlaste av alla spel.

Med högaktning
Eric Carlén.
Generalsekr.

Tävlingarna.

Klockan 18 den 28 juni var det klart till start för tävlingarna, som gingo av stapeln i Grand Hotells festvåning.

I turneringarna deltogo inte mindre än 95 spelare, vilket betyder, att Östersund vad deltagarantalet beträffar nu kan ståta som tvåa av de hittillsvarande tjugosex kongresserna. Rekordet har jubileumskongressen i Göteborg i fjol med 135 spelare.

Landslagsklassen var denna gång tyvärr fåtaligt representerad. Flera starka namn, som man är van att återfinna i den högsta klassen, saknades. I kampen om Sverigemästerskapet deltogo således endast Lundin och Stoltz, Stockholm, Erik Jonsson, Göteborg, och Willy Pettersson, Norrköping, vilka spelade en dubbelrondig turnering. Lundin vann fyra partier i följd men förlorade därpå mot Jonsson, och därigenom kom Stoltz på samma poäng före sista partiet, där han hade vit mot L. Han försökte en nyhet i Spanskt parti, men förbiså en enkel kombination och blev pjäs under på tidigt skede samt förlorade så småningom. Lundin behöll därmed det förra året erövrade mästerskapet.

Mästarnas långa rad. T. v. Willborg, Sköld, O. W. Johansson, Malmgren(stående); längre bort Sven Carlsson. I högra raden Ekström, Kust, Buskenström, Henry Carlsson och S. Sundberg.

Mästarklassen spelades i två grupper med sju i den första men bara sex i den andra, beroende på att den anmälde Martin Johansson inte infann sig till drabbning. Folke Ekström, Linköping, var klar favorit i första gruppen, men genom lång bortovaro från turneringsschack var han tydligen ganska otränad. Nu lyckades K. Kust, Stockholm, överraskande nog svinga sig upp på lika poäng med Ekström, varför ett skiljeparti måste utkämpas. Detta vanns av den för dagen ovanligt starkt spelande stockholmaren, sedan Ekström, som vit till och med, gjort ett till synes obetydligt fel i spelöppningen.

Även i mästarklassens andra grupp blev det skiljeparti, H. Carlsson, Järpås, och Z. Nilsson, Stockholm, kommo här på lika poäng. Särspelet vanns på ett övertygande sätt av Nilsson. Så återstod finalpartiet mellan gruppsegrarna, och här segrade Z. Nilsson över Kust och går därmed upp i landslagsklassen, där han genom sin goda teorikännedom och dito kombinationsförmåga m. m. kommer att bli en farlig medtävlare i kommande strider.

Z. Nilsson.

I första klass, grupp I, var slutstriden mycket jämn, det såg vid ett tillfälle ut som om fem spelare skulle komma på samma poäng. Segern och mästartiteln gick slutligen

till L. Molin, Stockholm, efter en något tursam vinst i sista ronden. I andra gruppen blev det ett riktigt finalparti i sista ronden mellan Bergström, Skänninge, och Bäck, Stockholm, (tidigare Sundsvall). Bergström segrade efter ett väl genomfört slutspel i ett långvarigt parti. Tredje gruppen blev rekordartat jämn, vilket tydligt framgår av tabellen. Bästa slutspurten gjorde Eriksson, Ramsberg, med 4½ poäng på de fem sista ronderna, men då var Jyfors redan i mål en halv poäng före, varför mästartiteln gick till Göteborg. Problemisten Fröberg började i stor stil med tre raka. Sedan blev det motigare, men slutresultatet blev bra i alla fall. Ännu en känd problemist återfanns i denna grupp, unge Arnstam, Halmstad. Som debutant i klass I är hans resultat fullt tillfredsställande.

L. Molin.

A. Bergström.

I grupp 4 väckte den 18-årige studenten S. Hjort från Örebro stor uppmärksamhet genom att vinna så gott som rubb och stubb. Han vann åtta raka! I sista partiet slarvade han bort ett torn och förlorade onödigt. Det berättas att han vid 15 år vann klass tre, vid 16 klass två och vid 17 delade andra pris i klass I i Örebro. Och nu mästartiteln! Var skall detta sluta?!

*

Prisutdelning i turneringarna ägde rum söndagen den 5 juli i samband med en av Östersunds stad arrangerad lunch på Grand Hotell. Stadsfullmäktiges ordförande överlantmätare Langéen hälsade gästerna välkomna. Jämtlands schackförbunds ordf. Nils Lundgren tackade därefter stadens representanter för visad välvilja. Förbundssekreterare Carlén höll ett anförande och berörde den höga schackkulturen i Sverige i allmänhet och vid tävlingarna i Östersund i synnerhet, och framförde ett tack till stadens myndigheter, som på åtskilliga sätt visat sitt intresse för kongressen. Han tackade även Jämtlands schackförbund för de lokala arrangemangen samt utbringade ett leve för Sveriges schackförbund. Stadsfullmäktiges ordf. förrättade prisutdelningen och utbringade ett leve för pristagarna. Deltagarnas tack framfördes av Lundin, som utbringade ett leve för Jämtlands schackförbund.

Åke Jyfors.

S. Hjort.

Efter lunchen anordnades en blixtturnering, som samlade 56 deltagare. Tidsförgåvan var en minut mellan klasserna, andra klass hade således sju minuter mot en landslagsspelare fyra. Pristagare blevo: 1) G. Stoltz, 2) E. Lundin, 3) E. Jonsson, 4) S. Hjort.

*

Segraren i mästarklassen, Z. Nilsson, fick ett av den schackspelande konstnären Roland Svensson, Stockholm, uppsatt hederspris — en litografi i glas och ram. Två uppsatta skönhetspriser tilldelades Sven Carlsson för hans parti mot Henry Carlsson, och N. Hoffner för hans parti mot Grannholm; båda partierna återfinnas på partiavdelningen.

*

Arrangörerna anordnade en utflykt med buss till den vackra Frösön, Frösö kyrka besöktes och utflykten avslutades med kaffedrickning vid en sommarrestaurang.

Före lunchen och prisutdelningen den 5 juli hade kongressdeltagarna tillfälle att övervara idrottstävlingarna vid Storsjö-Spelen i Hofvallen, där bl. a. Gunder Häggs suveräna »pjäsföring» vederbörligen beundrades.

*

Stormästaren Rudolf Spielmann var närvarande under hela kongressveckan och följde varje dag med intresse partiernas förlopp. Bland åskådarna märktes även f. d. läroverksadjunkten Helmer Fahlander, Östersund. Vid korrespondensschackförbundets påföljande kongress blev herr Fahlander vald till dess förste hedersledamot — en välförtjänt utmärkelse! Herr Fahlander är säkerligen vår äldste korrespondensspelare och torde ha spelat flera turneringar och flera partier per korrespondens än någon annan.

*

Efter tävlingarnas slut höll sekreteraren Eric Carlén ett radioanförande om kongressen i ett extra »Dagens Eko».

De individuella resultaten.

Landslagsklassen.	1	2	3	4	Poäng
1. E. Lundin, Stockholm	—	1 1	1 0	1 1	5
2. G. Stoltz, Stockholm	0 0	—	1 1	1 1	4
3. E. Jonsson, Göteborg	0 1	0 0	—	0 ½	1½
4. W. Pettersson, Norrköping	0 0	0 0	1 ½	—	1½

Mästarklassen. Grupp 1.	1	2	3	4	5	6	7	Poäng
1. F. Ekström, Linköping	—	½	1	1	½	½	1	4½
2. K. Kust, Stockholm	½	—	½	1	1	1	½	4½
3. K. Sköld, Stockholm	0	½	—	0	½	1	1	3
4. B. Willborg, Långshyttan	0	0	1	—	½	½	1	3
5. S. Buskenström, Borlänge	½	0	½	½	—	½	½	2½
6. O. W. Johansson, Kumla	½	0	0	½	½	—	½	2
7. S. Krenzisky, Malmö	0	½	0	0	½	½	—	1½

Mästarklassen. Grupp 2.	1	2	3	4	5	6	Poäng
1. S. Carlsson, Järpås	—	1	0	1	1	1	4
2. Z. Nilsson, Stockholm	0	—	1	1	1	1	4
3. S. Carlsson, Västerås	1	0	—	1	0	1	3
4. S. Sundberg, Boden	0	0	0	—	1	1	2
5. Å. Sjöstam, Stockholm	0	0	1	0	—	½	1½
6. H. Malmgren, Tierp	0	0	0	0	½	—	½

Klass I. Grupp 1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Poäng
1. L. Molin, Stockholm	—	1	1	1	0	0	1	1	1	6
2. N. Hoffner, Kumla	0	—	½	1	½	½	1	1	1	5½
3. B. Eriksson, Stockholm	0	½	—	½	1	½	1	½	1	5
4. K. E. Gannholm, Stånga	0	0	½	—	½	1	1	1	1	5
5. B. Wikström, Vilhelmina	1	½	0	½	—	½	½	1	1	5
6. K. Vallin, Eskilstuna	1	½	½	0	½	—	0	1	1	4½
7. H. Norgren, Grängesberg	0	0	0	0	½	1	—	1	1	3½
8. R. Dillén, Stockholm	0	0	½	0	0	0	0	—	½	1
9. G. Strelert, Karlskrona	0	0	0	0	0	0	0	½	—	½

Klass I. Grupp 2.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	oäng
1. A. Bergström, Skänninge	—	1	1	1	1	½	0	1	½	1	7
2. R. Bäck, Stockholm	0	—	½	0	1	½	1	1	1	1	6
3. Å. Edbäck, Borlänge	0	½	—	0	1	0	1	1	1	1	5½
4. A. Karlsson, Västerås	0	1	1	—	½	½	0	½	1	1	5½
5. H. Pettersson, Uppsala	0	0	0	½	—	1	1	1	1	0	4½
6. O. Smith, Munkedal	½	½	1	½	0	—	0	1	½	½	4½
7. H. Johansson, Östersund	1	0	0	1	0	1	—	0	1	0	4
8. E. Uhlin, Göteborg	0	0	0	½	0	0	1	—	½	1	3
9. A. Engvall, Stockholm	½	0	0	0	0	½	0	½	—	1	2½
10. B. Gustafsson, Sjunstorp	0	0	0	0	1	½	1	0	0	0	2½

Klass I. Grupp 3.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Poäng
1. Å. Jyfors, Göteborg	—	½	1	1	1	1	½	1	0	½	6½
2. W. Eriksson, Ramsberg	½	—	1	0	0	1	1	½	1	1	6
3. H. Fröberg, Härnösand	0	0	—	½	1	½	1	½	1	1	5½
4. T. Lindgren, Stockholm	0	1	½	—	1	½	0	½	1	1	5½
5. D. Lindström, Stockholm	0	1	0	0	—	0	1	1	1	1	5
6. O. Pettersson, Örebro	0	0	½	½	1	—	0	1	1	1	5
7. H. Andersson, Karlskrona	½	0	0	1	0	1	—	1	0	1	4½
8. K. Arnstam, Halmstad	0	½	½	½	0	0	0	—	1	1	3½
9. W. Böttiger, Visby	1	0	0	0	0	0	1	0	—	0	2
10. T. Ödmark, Östersund	½	0	0	0	0	0	0	0	1	—	1½

Klass I. Grupp 4.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Poäng
1. S. Hjort, Örebro	—	0	1	1	1	1	1	1	1	1	8
2. V. Olofsson, Lundby	1	—	½	0	1	1	0	1	1	1	6½
3. F. Almgren, Stockholm	0	½	—	1	1	0	½	1	½	1	5½
4. B. Andersson, Karlskrona	0	1	0	—	0	1	1	0	1	1	5
5. B. Hedén, Borlänge	0	0	0	1	—	½	½	1	1	1	5
6. F. Malmgren, Stockholm	0	0	1	0	½	—	½	1	*1	1	5
7. H. Nihlén, Stockholm	0	1	½	0	½	½	—	1	½	1	5
8. K. Knutsson-Råbock, Duved	0	0	0	1	0	0	0	—	½	1	2½
9. N. Wallentin, Norrköping	0	0	½	0	0	*0	½	½	—	*0	1½
10. C. Gundt, Östersund	0	0	0	0	0	0	0	0	*1	—	1

Klass II.

Grupp 1: 1) R. Byström, Ludvika, 7½; 2), 3) och 4) G. Larsson, Kumla, N. Friberg, Stockholm, och T. Hultqvist, Härnösand, 6. Övriga: Y. Olsson, Trångsviken, 4½, T. Andersson, Karlskrona, 3, G. Lorentzon, Östersund, 2, A. Engström, Östersund, 1.

Grupp 2: 1), 2) och 3) F. Johansson, Bjärnum, S. Rasmusson, Offerdal och E. Svensson, Karlskrona, 6½; 4) R. Andersson, Södertälje, och B. Borgström, Göteborg, 5. Övriga: L. Hallin, Kumla, 4½, R. Ciacelli, Stockholm, 3, G. Lång, Borlänge, 2½, R. Nordin, Östersund, ½. — Vid skiljepartier mellan de tre främsta i denna grupp slog Johannesson Rasmusson och Svensson och kvalificerade sig därigenom för uppflyttning till klass I.

Grupp 3: 1) G. Granlund, Långshyttan, 8; 2) E. Bengtsson, Lund, 7; 3) E. Kjellberg, Norrköping, 6½; 4) G. Ek, Sunstorp, och I. Jacobsson, Göteborg,6. Övriga: S. Backlund, Borlänge, 4, G. Karlsson, Stockholm, 3½, J. Andersson, Östersund, 3, E. Nyström, Tierp, 2½, I. Persson, Östersund, ½.

Grupp 4: 1) T. Backéus, Östersund, 7½; 2) K. Johansson, Ludvika, 6½; 3) G. Flink, Göteborg, 5½; 4) F. Andersson, Stockholm, 4½. Övriga: V. Nilsson, Boden, och N. Sävström, Grillby, 4, O. Hamrin, Östersund, och S. L. Svensson, Trångsviken, 3½, K. Ekman, Västerås, och F. Pettersson, Borlänge, 3.

Partier

Från kongressen i Östersund.

5247. Damgambit.

Spelat i landslagsklassen, rond 3.

E. Lundin, Stockholm.	**G. Stoltz,** Stockholm.
1. d2—d4	d7—d5
2. Sg1—f3	Sg8—f6
3. c2—c4	c7—c6
4. e2—e3	g7—g6
5. Lf1—d3	Lf8—g7
6. 0—0	0—0
7. h2—h3	

Vit förhindrar Lg4 för att försvåra befrielsedraget e7—e5. I partiet B. Dahlin—E. Lundin, Örebrokongressen 1929, följde 7. b3, Lg4. 8. h3, L×f3. 9. D×f3, e5! 10. d×e5, Sfd7 med starkt spel för svart.

7. — —	Sb8—d7

Ett rätt ofta förekommande positionsfel, som ger svart ett trångt och svårbehandlat spel. I fråga kommer 7. —, d×c4 åtföljt av Sbd7 eller 7. —, b6 och Lb7.

8. c4×d5	Sf6×d5

Vanligen sker 8. —, c×d5; textdraget kan knappast anses som en förbättring.

9. e3—e4	Sd5—c7
10. Sb1—c3	b7—b6
11. Dd1—e2	Lc8—b7
12. Lc1—e3	Dd8—e8
13. Ta1—e1	Ta8—d8
14. Ld3—c4	b6—b5

Särskilt tillmötesgående! Just detta ville vit lockafram för att få svaga punkter på svarts damflygel. Genast e7—e5 borde skett.

15. Lc4—d3	a7—a6
16. De2—c2	e7—e5
17. Sf3×e5	Sd7×e5
18. d4×e5	De8×e5
19. f2—f4	De5—d6
20. Te1—d1	Dd6—e7

Möjligen hade svart planerat 20. —, Ld4 men upptäckt att han då skulle bli utsatt för ett farligt angrepp mot den försvagade kungsställningen.

21. Dc2—f2	

Nu framstår nackdelen av vits 15:e drag med önskvärd tydlighet.

21. — —	Tf8—e8
22. Kg1—h1	

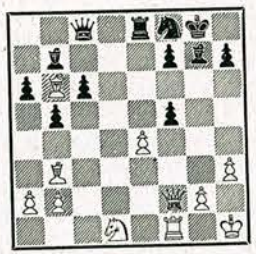
På genast Lc5 skulle följa D×c5!

22. — —	Td8—d7
23. Le3—c5	De7—d8
24. Ld3—c2	Sc7—e6

Svarts spel är ohållbart även på andra drag.

25. Lc5—b6	Dd8—c8
26. f4—f5	Se6—f8
27. Lc2—b3!	Td7×d1
28. Sc3×d1	g6×f5

Ställning efter 28. —, g6×f5.

29. Sd1—e3!	

Avgörande.

29. — —	c6—c5
30. Se3×f5	c5—c4
31. Sf5×g7	Lb7×e4

Med den sista lilla förhoppningen att vit skall förbise hotet D×h3†.

32. Df2×f7†	Kg8—h8
33. Sg7—f5	Uppgivet.

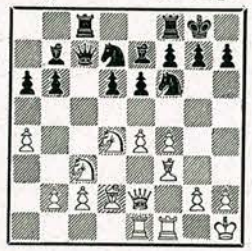
Stoltz' spel i detta parti saknar sin vanliga friskhet.

5248. Sicilianskt parti.

Spelat i landslagsklassen, rond 2.

G. Stoltz, Stockholm.	**W. Pettersson,** Norrköping.
1. e2—e4	c7—c5
2. Sg1—f3	d7—d6
3. d2—d4	c5×d4
4. Sf3×d4	Sg8—f6
5. Sb1—c3	a7—a6
6. Lf1—e2	e7—e6
7. 0—0	Dd8—c7
8. a2—a4	b7—b6
9. f2—f4	Lc8—b7
10. Le2—f3	Sb8—d7
11. Dd1—e2	Ta8—c8
12. Lc1—d2	Lf8—e7
13. Ta1—e1	0—0
14. Kf1—h1	

Ställning efter 14. Kg1—h1.

Hittills är spelet lika med partiet Cortlever — Stoltz, München 1941 (se T. f. S. 1941, sid. 207). Ställningen är utomordentligt betydelsefull för denna nu så omtyckta variants spelbarhet. Stoltz drog efter långt betänkande 14. —, Tfe8, vilket han ansåg vara enda draget för att kunna besvara det hotande g2—g4 med d6—d5.

Svart vann.

Stoltz skulle här med en viss rätt kunna använda sig av Nimzowitsch' berömda påstående: »Denna ställning vinner jag både som vit och svart!»

14. — —	Tf8—d8

Alltså måste detta drag vara svagare än Te8, men varför följer inte nu 15. g4!? Kanske övervärderat.

15. e4—e5	Sf6—e8

Leder till snabbt sammanbrott. Stoltz föreslår 15. —, L×f3. 16. S×f3, Sg4(17. h3, Sh6 jämte Sf5).

16. Lf3×b7	Dc7×b7
17. f4—f5	d6×e5
18. f5×e6	e5×d4

Vit har givetvis vinstställning även på andra drag. Det följer nu ett lustigt slut.

19. e6×f7†	Kg8—h8
20. De2×e7	Se8—c7

Eller 20. —, Sef6. 21. T×f6, g×f6. 22. Lh6.

21. De7×d7!	Db7—b8
22. Te1—e8†	Uppgivet.

5249. Damgambit.

Skiljeparti i mästarklassens första grupp.

F. Ekström, Linköping.	**K. Kust,** Stockholm.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	e7—e6
3. Sb1—c3	d7—d5
4. Lc1—g5	Sb8—d7
5. e2—e3	Lf8—e7
6. Sg1—f3	0—0
7. Ta1—c1	c7—c6
8. Dd1—c2	Tf8—e8
9. Tc1—d1	

Den s. k. tempostridsvarianten, som förefaller ologisk och knappast leder till något positivt resultat. Idén är att genom avvaktande drag (Tcd1, a3, h3, Lh4) tvinga svart till d5×c4 och därigenom vinna ett tempo för kungslöparens utveckling. Man kan med skäl fråga sig, om man inte härmed förlorar två tempo för att vinna ett!

9.	— —	Dd8—a5!

Nu uppstår ett slags Cambridge-Springs.

10.	Lf1—d3	

Visar sig vara ett direkt fel. 10. Sd2 torde vara det bästa här liksom i huvudvarianten.

10.	— —	d5×c4
11.	Ld3×c4	b7—b5
12.	Lc4—d3	b5—b4
13.	Dc2—a4	Le7—d8!

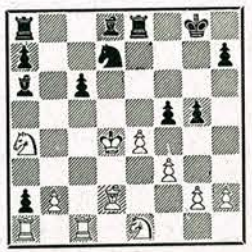
Stakt och tvingande.

14.	Da4×a5	Ld8×a5
15.	Sc3—a4	b4—b3†
16.	Ke1—e2	b3×a2
17.	Td1—a1	

På 17. L×f6 följer bäst g×f6 jämte e6—e5.

17.	— —	Sf6—d5
18.	e3—e4	Sd5—b4
19.	Lg5—d2	Sb4×d3
20.	Ke2×d3	Lc8—a6†
21.	Kd3—e3	La5—d8!
22.	Th1—c1	g7—g5!
23.	Sf3—e1	e6—e5
24.	f2—f3	e5×d4†
25.	Ke3×d4	f7—f5!

Ställning efter 25. —, f7—f5.

Hotar f4 och Lf6†. Om 26. e×f5 så Lf6 matt!

26.	Kd4—e3	f5×e4
27.	f5×e4	Sd7—f6
28.	Sa4—c3	Sf6—g4†
29.	Ke3—f3	Sg4×h2†
30.	Kf3—f2	Ld8—b6†
31.	Kf2—g3	Sh2—f1†
32.	Kg3—h3	Sf1×d2
33.	Ta1×a2	La6—c8†
34.	Kh3—h2	Sd2—f1†
35.	Kh2—h1	Te8—e6
36.	g2—g3	Te6—h6†
37.	Kh1—g2	Sf1—e3†
38.	Kg2—g1	Se3—g4†
39.	Kg1—f1	Th6—f6†

Uppgivet.

Svarts spel i detta parti lämnar inget övrigt att önska ifråga om effektivitet. Ett sensationellt fall att den kände teoretikern och korrespondensmästaren råkar ut för ett dylikt störtlopp.

5250. Damgambit.

Skiljeparti i mästarklassens andra grupp.

I. Nilsson, Stockholm.	**H. Carlsson,** Järpås.
1. d2—d4	d7—d5
2. c2—c4	e7—e6
3. Sg1—f3	Sg8—f6
4. Sb1—c3	c7—c5
5. Lc1—g5	c5×d4
6. Sf3×d4	Lf8—e7

På 6. e5 kan följa 7. Sf3, d4. 8. Sd5, Sc6. 9. e4, Le7. 10. L×f6, L×f6. 11. b4! Euwe—Aljechin, 29:e matchpartiet 1937. Däremot är 7. Sb5 mindre gott på grund av 7. —, a6!

7.	c4×d5	e6×d5
8.	e2—e3	0—0
9.	Ta1—c1	Sb8—c6
10.	Lf1—e2	Lc8—d7

Befrielseförsöket 10. —, Db6. 11. Sb3, Td8. 12. 0—0, d5 strandar på 13. Sa4.

11.	0—0	h7—h6
12.	Lg5—f4	

Eller 12. L×f6?, L×f6. 13. S×d5, L×d4 åtföljt av Le6 med full utjämning.

12.	— —	Sc6×d4
13.	Dd1×d4	Ld7—c6
14.	Tf1—d1	Dd8—a5

Detta drag betecknade svart själv som orsaken till sina svårigheter och anger som bättre 14. —, Dd7, ehuru svart fortfarande har ett svårt spel.

15.	a2—a3	a7—a6
16.	Le2—f3	Ta8—c8
17.	Lf4—e5	Tf8—d8
18.	Tc1—a1!	Td8—d7
19.	Dd4—f4	Tc8—e8
20.	Td1—d2	Da5—b6
21.	Ta1—d1	Te8—d8
22.	Le5—d4	Db6—b3
23.	Td1—c1!	a6—a5
24.	Lf3—d1	Db3—c4
25.	Ld1—e2	Dc4—b3
26.	Le2—d3!	Kg8—f8

Det hotade 20 L×f6 jämte Lg4 med kvalitetsvinst.

Svart är försvarslös. 26. —, Se4 strandar på 27. S×e4, d×e4. 28. Lc4, med matt eller damvinst.

27.	Ld3—f5	Td7—d6
28.	Ld4—e5	Sf6—h5
29.	Df4—d4	g7—g6
30.	Lf5—b1!	Db3—c4

Ställning efter 30. —, Db3—c4.

Vit hotade La2. Nu forceras vinsten snabbt.

31.	Le5×d6	Le7×d6
32.	Dd4—h8†	Kf8—e7
33.	Sc3×d5†!	Dc4×d5
34.	Dh8×d7†	Ke7×d8
34.	Td2×d5	Lc6×d5
34.	Tc1—d1	Sh4—f6
35.	e3—e4	Ld6—e5
36.	b2—b3	Kd8—e7
37.	e4×d5	Uppgivet.

(Anm. av Z. Nilsson.)

Med fina medel har vit på ett övertygande sätt genomfört den hårda positionskampen. Red:s anm.

5251. Damgambit.

Spelat i mästarklassen, grupp 2.

Sven Carlsson, Västerås.	**Henry Carlsson,** Järpås.
1. d2—d4	d7—d5
2. c2—c4	e7—e6
3. Sb1—c3	c7—c5
4. Sg1—f3	c5×d4
5. Sf3×d4	e6—e5
6. Sd4—b5	

Se även partiet Z. Nilsson—H. Carlsson.

6. — —	d5—d4
7. Sc3—d5	Sb8—a6
8. Dd1—a4	

Collijns lärobok anger 8. e4, Sf6. 9. Da4!, Ld7. 10. Lg5, Le7. 11. L×f6, g×f6. 12. b4 jämte a3 och ev. Tb1 med bättre spel för vit.

8. — —	Lc8—d7
9. g2—g3	Sg8—f6

Enligt analys av Krause kommer svart i fördel med 9. —, Lc6. T. ex. 10. Lg2, Se7. 11. S×e7, L×g2. 12. Sd5, Dd7. 13. Sbc7†, S×c7. 14. S×c7†, Kd8. 15. D×d7†, K×d7. 16. Tg1, K×c7. 17. T×g2, Lc5. Textdraget är svagare.

10. Lc1—g5	

10. D×a6? vederlägges med 10. —, Lb4†!

10. — —	Lf8—e7
11. Lg5×f6	Le7×f6

11. —, g×f6 är knappast bättre

12. Sb5—d6†	Ke8—f8
13. Da4—a3	Lf6—e7
14. Lf1—g2	Ld7—c6
15. Sd5×e7	Dd8×e7

15. —, L×g2 vore farligt. Vit synes därpå kunna flytta sina springare efter behag; det hotar damvinst i flera varianter. Enklast är väl 16. Sef5, Kg8. 17. Tg1. (17. —, Lc6. 18. S×b7!)

16. Lg2×c6	b7×c6
17. c4—c5	Sa6—c7
18. Da3—f3	Sc7—d5
19. 0—0	Ta8—d8
20. e2—e3	d4×e3
21. f2×e3	f7—f6
22. e3—e4	Sd5—c7
23. Ta1—d1	Sc7—e6
24. Df3—a3	g7—g6
25. b2—b4	Kf8—g7
26. Da3—a6	De7—c7
27. Da6—c4	Sc6—d4

Nu följer en prima överraskning. Nödvändigt var 27. —, De7 ehuru vit även då behåller ett överlägset spel.

Ställning efter 27. —, Sc6—d4.

28. Tf1×f6!	Kg7×f6

Svart borde trots allt ha avböjt offret och spelat 28. —, Thf8.

29. Td1—f1†	Kf6—g5
30. Dc4—c1†	Kg5—h5
31. g3—g4†	Kh5×g4
32. Dc1—d1†	Kg4—h4
33. Tf1—f7	Td8—d7
34. h2—h3	h7—h5

Eller 34. —, K×h3. 35. Tf2! med snar matt.

35. Dd1—e1†	Kh4—g5
36. De1—e3†	Kg5—h4
37. Kg1—g2	Sd4—e2
38. Tf7—f5!	Uppgivet.

Ett förnämt slut på det av vit starkt spelade partiet, för vilket han tilldelades ett skönhetspris.

5252. Franskt parti.

Spelat i klass I, grupp 1.

L. Molin, Stockholm.	**N. Hoffner,** Kumla.

1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. Sc3, Sf6. 4. e5, Sfd7. 5. Sce2, c5. 6. c3, Sc6. 7. f4, c×d4 (f7—f6!). 8. c×d4, Lb4†. 9. Ld2, L×d2†. 10. D×d2, Db6. 11. Sf3, Db4 (Endast befrämjar motståndarens utveckling.) 12. Sc3, a6. 13. a3, Db6. 14. Tc1, Se7. 15. Ld3, Sb8 (Svarts miserabla spelöppningsbehandling får en kraftig vederläggning.) 16. f5!, Ld7 (16. —, e×f5. 17. S×d5) 17. f×e6, D×e6. 18. 0—0, h6. 19. Sh4, Dg4. 20.Tf4, De6. 21. Tcf1, Tf8 (Eller 21. —, 0—0. 22. Df2, Sbc6. 23. Lf5, S×f5. 24. S×f5 med vinstspel.) 22. Lf5, Dc6. 23. e6! f×e6 (L×e6. 24. L×e6, D×e6. 25. Te1 och Sf5) 24. Lg6†, S×g6. 25. S×g6, Tf5. 26. g4, T×f4. 27. D×f4, Kd8. 28. Se5, Db6. 29. Df8†, Le8. 30. Sf7†.

Ställning efter 29. —, Ld7—e8.

(Här vore 30. Tf7! tvärt avgörande; D×d4†. 31. Kh1, och svart kan ej passera matthotet.) Kd7. 31. D×g7, Kc7. 32. De5†, Kd7. 33. Tf6, Dc6. 34. Sd8, Dd6. 35. S×e6, D×e5. 36. Sc5†, Kc8. 37. d×e5. Uppgivet.

5253. Damgambit.

Spelat i första klass, grupp 2.

E. Uhlin, Göteborg.	**A. Bergström,** Skänninge.

1. d4, d5. 2. Sf3, Sf6. 3. c4, e6. 4. Lg5, Sbd7. 5. Sc3, c6. 6. e3. Da5. 7. L×f6, S×f6. 8. Sd2, Lb4. 9. Dc2, 0—0. 10. Ld3, Ld7. 11. 0—0, Tae8. 12. f4, h6. 13. c5, L×c3. 14. b×c3, Sg4. 15. Tfe1, f5. 16. Sf3, Tb8. 17. h3, Sf6. 18. Se5, Le8. 19. Tb1, Sd7. 20. Tb4, S×e5. 21. f×e5, Dc7. 22. Db2, b5. 23. c×b6 p. s., a×b6. 24. Tb1, b5. 25. a4, Ld7. 26. a×b5, a×b5. 27. c4, (Enda tänkbara försöket att komma vidare.) L×c4. 28. L×c4, f4. 29. e4, (Bättre 29. e×f4. Nu får svart motspel.) f3! 30. Ld3, f×g2. 31. K×g2, Lc6. 32. De2, Tf4. 33. Tf1, Tf8. 34. T×f4, T×f4. 35. Tb2, De7. 36. De3, Dg5†. 37. Kh2, Dh4. 38. Dg3, L×e4. 39. D×h4, T×h4. 40. L×b5 (Tornslutspelet efter 40. L×e4 vore utsiktslöst. T. ex. T×e4. 41. T×b5, T×d4. 42. Te6, Kf7. 43. Tb7†, Kf8. 44. Tb6, Ke7 o. s. v. Men även textdraget leder till förlust.) Lf5. 41. Tb3, T×d4. 42. Te3, g5. 43. Le8, Kf8. 44. Lc6, Kg7. 45. Kg3, Th4. 46. Kg2, h5. 47. Le8, Kh6. 48. Lc6, Tc4. 49. Lf3, Kg6. 50. Le2, Tb4. 51. Kg3, Td4. 52. Lf3, Lc2. 53. Tc3, Le4. 54. Te3, h4†. 55. Kf2, L×f3. 56. K×f3, Kf5. 57. Te2, Td3†. 58. Kg2, Td5. Uppgivet.

5254. Kungsindiskt försvar.

Spelat i klass I, grupp 3.

	Å. Jyfors, Göteborg.	**H. Fröberg,** Härnösand.
1.	d2—d4	Sg8—f6
2.	c2—c4	g7—g6
3.	Sb1—c3	Lf8—g7
4.	e2—e4	d7—d6
5.	g2—g3	0—0
6.	Lf1—g2	Sb8—c6
7.	Sg1—e2	a7—a5
8.	h2—h3	e7—e5
9.	d4—d5	Sc6—b4
10.	Lc1—g5	Sb4—a6
11.	Dd1—d2	Sa6—c5

Äntligen är springaren på sin rätta plats. Det följer nu skarpt kungsangrepp å ömse sidor.

12. 0—0—0

Den långa rockaden är i djärvaste laget. Vit blir nu tvungen att sköta både försvar och angrepp på samma gång, medan svart tills vidare bara har att angripa.

12.	— —	Lc8—d7
13.	f2—f3	Dd8—e8
14.	g3—g4	b7—b5
15.	h3—h4	b5×c4
16.	Kc1—b1	Ta8—b8
17.	Se2—c1	De8—c8
18.	Th1—h2	Dc8—a6
19.	Td1—h1	Tb8—b7
20.	Lg2—f1	Tf8—b8

Ställning efter 20. —, Tf8—b8.

En högst intressant och vacker ställningsbild! Ännu kan knappast skönjas åt vilket håll avgörandet lutar.

21.	Dd2—e3	Sc5—a4
22.	Sc3×a4	Ld7×a4
23.	De3—c3	La4—b5
24.	h4—h5	Sf6—d7
25.	Lg5—e3	

Svarts farliga springare måste oskadliggöras.

25.— — Sd7—c5

Här föredra vi 25. —, Sb6. 26. L×b6, D×b6! Om 27. f4 så Dd4; 27. L×c4 strandar på L×c4 28. D×c4, D×b2†.

26.	Le3×c5	d6×c5
27.	h5×g6	h7×g6
28.	f3—f4!	

Ställning efter 28. f3—f4.

28.	— —	e5×f4??
29.	Th2—h8†	Uppgivet

En oväntad upplösning. Men sån't ska man se, Herr Fröberg!

5255. Spanskt parti.

Spelat i första klass, grupp 4.

	S. Hjort, Örebro.	**H. Nihlén,** Stockholm.
1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	Lf1—b5	a7—a6
4.	Lb5—a4	Sg8—f6
5.	0—0	Sf6×e4
6.	d2—d4	b7—b5
7.	La4—b3	d7—d5
8.	d4×e5	Lc8—e6
9.	c2—c3	Lf8—c5

Spelas numera sällan, emedan man fruktar Motzkos fortsättning 10. Dd3.

10. Dd1—d3! Lc5—e7!

Märkvärdigt nog har man inte beaktat detta drag, som länkar in spelet i huvudvarianterna; tempoförlusten Lf8—c5—e7 är endast skenbar, då damen måste gå från d3 till e2.

Hittills har endast försökts: I. 10. —, Lb6. 11. Le3, Sc5. 12. L×c5, L×c5. 13. Sbd2, 0—0. 14. Tae1 åtföljt av Sd4 till fördel för vit. II. Den egentliga Motzkovarianten. 10. —, 0—0. 11. Sbd2, f5. 12. e×f6, S×f6. 13. Sg5, Se5! 14. Dg3, Dd6 med till synes för vit fördelaktiga förvecklingar.

I Pystian 1912 vann jag visserligen som svart med denna fortsättning, men det betraktar jag mera som en under.

11. Sb1—d2

Nu kunde 11. Le3 besvaras med Sa5 jämte c7—c5.

11.	— —	Se4—c5
12.	Dd3—e2	0—0
13.	Sf3—d4!	

Ej 13. Lc2 på grund av 13. —, d4!

13. — — Dd8—d7?

Ger vit tillfälle att behålla sin angreppslöpare. Riktigt vore enligt Euwe: 13. —, S×b3. 14. S×c6, S×c1. 15. S×e7†, D×e7. 16. Ta×c1, d4! (Matchparti Bosch—Euwe 1934.)

14.	Lb3—c2!	f7—f6

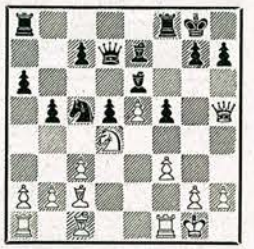
För att bemöta hotet f2—f4—f5.

15.	De2—h5	f6—f5

(15. —, g6. 16. L×g6.)

16.	Sd2—f3	Sc5—e4
17.	Sd4×c6	Dd7×c6
18.	Sf3—d4	Dc6—d7
19.	f2—f3	Se4—c5

Ställning efter 19. —, Se4—c5.

20. g2—g4!

Spelat med fin uppfattning! Öppnandet av g-linjen kan endast bli till vits fördel.

20.	— —	g7—g6
21.	Dh5—h6	Tf8—f7

På 21. —, f×g4 skulle åter följa 22. L×g6 (h×g6. 23. D×g6†, Kh8. 24. b4).

22.	g4×f5	g6×f5
23.	Kg1—h1!	

Förbereder offensiv på g-linjen. 23. b4 vore en skenbar figurvinst, det besvaras med 23. —, Lf8.

23.	— —	Kg8—h8
24.	Tf1—g1	Le7—f8
25.	Dh6—g5	Lf8—g7
26.	Lc1—f4	Ta8—g8

Visar sig otillräckligt mot torndubbleringen. Jag kan emellertid inte finna något tillräckligt försvar för svart. Relativt bäst var kanske att med 26. —, De7 prisge bonden f5.

27. Tg1—g3 Tf7—f8
28. Ta1—g1 Lg7—f6

Annars Dh4 med hotet D×h7.

29. Dg5—h6 Lf6—g7

Eller 29. —, T×g3. 30. D×f8†.

Ställning efter 29. —, Lf6—g7.

30. Tg3×g7?

Det är stor skada, att vit försummar tillfället att ge det med klassisk konsekvens genomförda partiet en värdig avslutning genom 30. D×h7†!!, K×h7. 31. Th3†, Lh6. 32. T×h6 matt. Partiet hade då säkert blivit belönat med första skönhetspris. Naturligtvis vinner även den prosaiska figurerövringen.

30. — — Tg8×g7
31. Tg1×g7 Dd7×g7
32. Dh6×g7† Kh8×g7
33. b2—b4 Kg7—f7
34. b4×c5 Kf7—e7
35. Lf4—g5† Ke7—f7
36. f3—f4 Tf8—g8
37. Sd4×f5 Uppgivet.

Trots den beklagliga händelsen i 30:e draget förtjänar den endast 18-årige nykorade mästarens spel allt erkännande.

(Anm. av Rudolf Spielmann.)

5256. Dambondespel.

Spelat i första klass, grupp 1.

N. Hoffner, Kumla.	**K. E. Gannholm,** Stånga.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. Sg1—f3	e7—e6
3. Sb1—d2	d7—d5

Spelet inlänkas nu i det s. k. Colle-systemet.

4. e2—e3	b7—b6
5. Lf1—d3	Lc8—b7
6. c2—c3	Lf8—d6

I betraktande kommer 6. —, Sbd7 åtföljt av Le7, men inte genast Le7 på grund av 7. Se5.

7. Dd1—c2

Det i och för sig naturligare draget 7. De2 kan besvaras med Sf6—e4.

7. — — c7—c5
8. 0—0 Sb8—c6

Här synes mig 8. —, c4. 9. Le2, b5 beaktansvärt.

9. Tf1—e1 Dd8—c7

Ej 9. —, 0—0 för 10. e4, (c×d4. 11. e5).

10. e3—e4

I sådana ställningar brukade Colle först byta på c5.

10. — — c5×d4
11. c3×d4 d5×e4

Bättre vore väl 11. —, Sb4. T. ex. 12. Da4† (på 12. Lb5† följer likaledes Ke7), Ke7. 13. Lb1, d×e4. 14. S×e4, S×e4. 15. L×e4, L×e4. 16. T×e4, Dc2! med tvunget dambyte.

12. Sd2×e4 Ta8—c8!
13. Se4×f6† g7×f6
14. Lc1—d2 Th8—g8

Detta försök att komma till motangrepp ger partiet en mycket skarp prägel.

15. Ld3—b5

Svart hotade bl. a. S×d4

15. — — Ke8—e7
16. Ta1—c1 Dc7—b8?

Ger vit tillfälle till ett tornoffer av genomträngande kraft. I stället för textdraget ser 16. —, L×h2† lockande ut för svart; om därpå 17. S×h2?, så T×g2†! 18. K×g2, S×d4†. 19. De4, L×e4. 20. T×e4, Db7 med vinst för svart. Men vit svarar riktigt 17. Kh1! Bäst för svart synes mig vara 16. —, Tg7!

17. Te1×e6†!! Ke7×e6

Naturligtvis inte 17. —, f×e6 för 18. D×h7†, Kf8. 19. Lh6†.

Just denna variant — som gör tornoffret korrekt — hade undvikits genom 16. —, Tg7.

18. d4—d5†

Kombinationens poäng! Slås bonden följer Dc4 matt.

18. — — Ke6—e7
19. d5×c6 Lb7—a8
20. Dc2—e4† Ke7—d8

Ej 20. —, Kf8 för 21. Lh6† eller 20. —, Le5 på grund av 21. Lb4†.

21. De4—f5 Tc8—c7
22. Df5×f6† Tc7—e7

Även 22. —, Le7. 23. D×f7 förlorar snabbt.

23. c6×c7†! Ld6×c7
24. Ld2—b4! Uppgivet.

Ett kort glansparti, som med rätt tillerkändes ett skönhetspris.

(Anm. av Rudolf Spielmann.)

5257. Kungsgambit.

Spelat i första klass, grupp 3.

D. Lindström, Stockholm.	**W. Eriksson,** Ramsberg.
1. e2—e4	e7—e5
2. f2—f4	e5×f4
3. Sg1—f3	d7—d5
4. e4×d5	Sg8—f6
5. c2—c4	

Gäller nu som den starkaste fortsättningen, sedan det fastställts att 5. Sc3, S×d5. 6. S×d5, D×d5. 7. d4, Le7! 8. c4, De4† blott leder till utjämning.

5. — — Lf8—d6?

Att detta drag inte är bra, visade sig redan i gambitturneringen i Abbazia 1912. Bäst är 5. —, c6 och om därpå 6. d4 så Lb4†, men inte 6. —, c×d5 på grund av 7. c5.

6. Lf1—e2

För att snabbt komma till kort rockad. Till 6. d4, 0—0. 7. Ld3 har vit ingen tid för Te8†.

6. — — 0—0
7. 0—0 Lc8—g4
8. d2—d4 b7—b6

I betraktande kom 8. —, c5, ehuru efter 9. Se5!, L×e2. 10. D×e2, c×d4. 11. L×f4, Sbd7 vits spel är att föredraga. Men först efter textdraget är Se5 riktigt oangenämt för svart.

9. Sf3—e5! Lg4×e2
10. Dd1×e2 g7—g5?

Detta försök att hålla bonden f4 leder till en svår försvagning av kungsställningen. 10. —, c5 vore ännu det minst dåliga.

11. h2—h4

Efter den korta rockaden är väl denna sprängning något ovanlig, men synes dock vara fullt lika bra som det mera närliggande 11. g3.

11. — — Sf6—d7!

Svart försvarar sig på bästa sätt. 11. —, h6. 12. h×g5, h×g5. 13. g3! eller 11. —, g×h4. 12. L×f4 bjöd inga utsikter alls.

12. h4×g5 Sd7×e5
13. d4×e5 Ld6—c5†
14. Kg1—h1 Dd8×g5
15. Lc1×f4 Dg5—h4†
16. Lf4—h2 Sb8—d7
17. Tf1—f3

Vit planerar redan nu tornoffret i 21:a draget. Jag har emellertid den känslan, att det enkla 17. Sc3 mycket snabbt hade givit ett avgörande angrepp. T. ex. 17. —, Tae8. 18. Tf5 med huvudhotet Th5.

17. — — Ta8—e8
18. Tf3—h3 Dh4—f2
19. De2—g4† Kg8—h8
20. Sb1—c3 Tf8—g8

Ställning efter 20. —, Tf8—g8.

21. Th3×h7†!

Korrekt och till följd av hotet mot g2 mer eller mindre tvunget.

21. — — Kh8×h7
22. Dg4—h5† Kh7—g7
23. Sc3—e4!

Poängen!

23. — — Df2—f4!

Lika fint som angreppet, lika snillrikt är försvaret, som möjliggör att inlänka i ett långvarigt, om än slutligen för svart förlorat slutspel. På andra damdrag hade vit vunnit snabbt. T. ex. 23. —, D×b2. 24. Tf1, Te7 (eller 24. —, Tf8. 25. Sf6; 24. —, Lf2. 25. Df3) 25. e6!

24. Lh2×f4 Tg8—h8
25. Se4—g3 Th8×h5†
26. Sg3×h5† Kg7—g6
27. g2—g4 Sd7×e5
28. Ta1—e1 f7—f6
29. Lf4×e5 f6×e5
30. Sh5—f4† Kg6—g5
31. Sf4—e6† Kg5×g4
32. Te1×e5 Te8—h8†?

Det härmed avsedda tornbytet underlättar uppgiften för vit. 33.—, Kg3 hade bjudit ett mera hårdnackat motstånd.

33. Kg1—g2 Th8—h2†

Ett brott mot den allmänna slutspelsregeln, som säger, att den materiellt svagare skall undvika tornbyte. 34. K×h2, Ld6†. 35. Kg2, L×e5. 36. Kf2, (Det gäller nu för den vita kungen att besätta de strategiskt viktiga vita fälten.) Kf5. 37. Ke3, Kf6. 38. Ke4, Lg3. 39. Sd4, a5. 40. Sc6, Ld6. 41. Kd3, Kf5. 42. Sd4†, Kf6. 43. Kc2, (Vits plan är nu klar. Kungen skall inträngа till b7.) Kf7. 44. Kb3, Ke8. (Eller 44. —, Le5. 45. Sb5, Ke7. 46. Ka4, Kd7. 47. b3, c6. 48. Sa7! etc.) 45. Sc6!, Kd7. 46. Ka4, Lf8. 47. Sa7, Lg7. 48. b3, Lf8. 49. Kb5, La3. 50. Ka6, Lc1. 51. Kb7, Lf4. 52. Sb5, Le5. 53. a4, Lf4. 54. Sd4, Lg3. 55. Sc6, Lf4. 56. Sb8†, Kd8. (På 56. —, Kd6 vinner 57. Kc8 åtföljt av Sa6.) 57. Kc6, Kc8. 58. Sd7, Ld6 (Ett förbiseende, som i förlorade ställningar ofta brukar ske. På 58. —, Lg3 vinner 59. c5.) 59. S×b6†, Kb6. 60. c5, Lf4. 61. Sc4. Uppgivet.

(Anm. av Rudolf Spielmann.)

Partier från Salzburg.

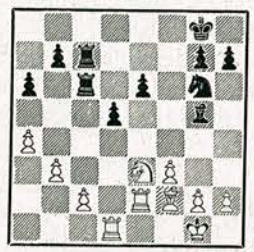
5258. Sicilianskt parti.

Spelat i nionde ronden.

Aljechin. **Stoltz.**

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, c×d4. 4. S×d4, Sf6. 5. f3, e6! 6. Lb5†, Ld7. 7. a4, Sc6. 8. 0—0, S×d4! 9. D×d4, Dc7. 10. Le3, Le7. 11. L×d7†, S×d7! 12. Sa3, a6. 13. Tfd1, 0—0. 14. Dc4, (Spelöppningen har utfallit till svart förmån; inte heller dambyte utjämnar spelet.) Tac8. 15. D×c7, T×c7. 16. b3, f5! 17. Sc4, Tc6. 18. e×f5, T×f5. 19. Ld4, Tf7! 20. Lf2, d5. 21. Se3, Lg5. 22. Te1, Sf8. 23. Te2, Sg6. 24. Td1, Tfc7. (Vit är överspelad och måste nu prisge bonden

Ställning efter 24. —, Tf7—c7.

c2.) 25. c4, L×e3. 26. T×e3, d×c4. 27. b×c4, T×c4 28. T×e6, T×a4. (En dragomkastning i tidsnöd. Efter 28. —, Sf4 hade vit fått mycket stora svårigheter att kämpa mot. I den nu uppkomna ställningen är det däremot svårt att analysera fram någon vinst på svart.) 29. Tb6, Sf4. (Bättre chanser ger här i varje fall 29. —, Ta2.) 30. Kf1, Tac4. 31. Le3, g5. 32. Td8†, Kf7. 33. h4! (Framtvingar remispel.) g×h4? (Svart spelar fortfarande på vinst, eljest vore 33. —, Se6 det rätta. Svart måste nu kämpa för remi.) 34. Th6, Kg7. 35. T×h4, Se6. 36. T×c4, T×c4. 37. Td7†, Kg6. 38. T×b7, Ta4. 39. Te7, Sf4! 40. L×f4, T×f4. 41. Te6†, Tf6. 42. Te5. (Egendomligt att svart lyckas förlora detta slutspel!) Tb6. 43. Ta5, Te6. 44. g4, Kf6. 45. Kf2, h6. 46. Kg3, Kg6. 47. f4, Tb6. 48. Kh4, Kg7. 49. f5, Tc6. 50. Ta4, Tb6. (En enkel remifortsättning var 50. —, Tb1!) 51. Ta5, Tc6. 52. Td5, Tb6. 53. Kh5, Tc6. 54. Td7†, Kf8. 55. Ta7, Tb6. 56. Th7, Kg8. 57. Te7, Kf8. 58. Te6, T×e6. 59. f×e6, a5. 60. K×h6, a4. 61. g5, a3. 62. g6, a2. 63. g7†, Ke7. 64. g8D, a1D. (Även detta damslutspel bör vid riktig fortsättning vara remi.) 65. Df7†, Kd6. 66. Dd7†, Kc5! 67. Kg6, Dg1†. 68. Kf7, Dh1. 69. Dc7†, Kb5. 70. De5†, Ka4. 71. Dd4†, Ka3. 72. Dd3†, Kb4? Som Keres angav är partiet remi efter 72. —, Ka3 därigenom att linjen b1—b8 då hålles fri för svarts dam. 73. Df5, Dc6. 71. e7, Dc7. 75. De4†, Ka3. 76. Dd4, Dh2. 77. Dc5†, Ka2. 78. e8D, Df4†. 79. Kg7, Dg3†. 80. Kf8. Uppgivet. En oturlig utgång på den hårda kampen, där svart var så nära att bringa världsmästaren på fall.

Finland. Under tiden 9—15 juni arrangerade Helsingfors Allm. Schacksällskap en dubbelrondig turnering, i vilken deltogo Helsingforsmästaren K. Ojanen (på permission), mästarna T. Salo och R. Krogius samt förstaklasspelaren M. Laisaari. Ojanen segrade med 4½ före Salo 3½ samt Krogius och Laisaari 2 poäng vardera.

5259. Damgambit.

Keres. **Stoltz.**

1. d4, d5. 2. c4, c6. 3. Sc3, Sf6. 4. Sf3, e6. 5. Db3, (För att undvika de kända varianterna, men knappast ett fullgott drag.) d×c4. 6. D×c4, b5. 7. Db3, a6. 8. Lg5, Sd7. 9. Td1, Le7. 10. a3, Lb7. 11. e4, c5. 12. e5, Sd5. 13. L×e7, D×e7. 14. Se4, 0—0. 15. Sd6, Tab8. 16. d×c5, S×c5. 17. Dc2, Sd7. 18. S×b7, (Det hotade S×e5. Svart får nu initiativet.) T×b7. 19. Ld3, Tc7. 20. Db1, h6. 21. 0—0, Sc5. 22. Lc2, Tb8! 23. Td4, b4! 24. a×b4, T×b4. 25. Tc1, T×d4. 26.

Ställning efter 35. —, Tc3—c2.

S×d4, Dg5. 27. Sf3, Df4. 28. Td1, Db4. 29. Td4, Db5. 30. b4, Sa4. 31. Ld3, Db6. 32. Da1, Sac3. 33. h3, (På 33. D×a6 hade följt Se2†!! 34. L×e2, Tc1† o. s. v.) Sb5. 34. Tg4, Tc3. 35. Lf1, Tc2? (Ett närliggande men svagt drag. Efter 35. —, Dc6 har vit alltjämt ett svårt spel.) 36. Lf1×b5!, D×f2†. (Fatalt nog kunde varken dam eller bonde slå löparen. Om D×b5 så Sd4, och a×b5 strandar på Da8† jämte Dd8. Svart får nu göra det bästa möjliga av situationen och kan ännu rädda spelet till remi.) 37. Kh1, Se3. (Här anger Stoltz. 37. —, h5! med säker remi. T. ex. 38. Tg5, De3.) 38. D×a6!, Tc1†. 39. Kh2, S×g4†. 40. h×g4, De3. 41. Le2, Df4†. 42. g3, D×g4. 43. Dd6, h5? (Ett svårt fel i tidsnöd, svart hade annars ännu kunnat bjuda motstånd.) 44. Dd8†. Uppgivet. Efter 44. —, Kh7 går damen förlorad.

5260. Damgambit.

Aljechin. **Junge.**

1. d4, d5. 2. c4, e6. 3. Sc3, c6. 4. e4, (Härpå har svart vid korrekt motspel fullt lika chanser.) d×e4. 5. S×e4, Lb4†. 6. Sc3, c5! 7. Le3, Da5. 8. Se2, c×d4. 9. L×d4, Sf6. 10. a3, Le7. 11. Sg3, Sc6. 12. b4, Dc7. 13. Le3, 0—0. 14. Le2, b6. 15. 0—0, Lb7. 16. Sb5, Db8. 17. Dc1, a6. 18. Sc3, Dc7. 19. Sa4, Sd7. 20. Tfd1, Sce5! (Avslöjar med ens svagheterna i vits ställning. Det hotar Dc6.) 21. f3, a5. 22. Db2, a×b4. 23. a×b4, Lf6. 24. Db3, b5!! 25. c×b5, Ld5. 26. T×d5, (Tydligen tvunget.) e×d5. 27. Tc1, Sc4! 28. L×c4, d×c4. 29. T×c4, De5. 30. Sc5, Sb6. 31. Tc1, Sd5. 32.

Ställning efter 24. Db2—b3.

Sge4, S×e3. 33. D×e3, Ta1. 34. Tf1, Td8. 35. S×f6†, D×f6. 36. b6, (Eljest dambyte; vit är förlorad.) T×f1†. 37. K×f1, D×b6, och svart erövrade snart b-bonden och vann genom sin materiella övervikt. — En vacker prestation av en 18-åring!

En sommarpristävling.

Semestervikarierande problemred. har härmed äran inbjuda till en liten speciell tävling i sommarvärmen. Det gäller att lösa följande sex problem och därefter placera den tillhörande problemkritiken på rätta platser, d. v. s. så som författaren tänkt sig. T. ex. F1 eller D4 eller vad som kan vara det riktiga. Två priser utdelas, kr. 15:— och 10:—. Gissa rätt, alltså! Lösningarna sändas till T. f. S. senast den 31 augusti 1942.

1.

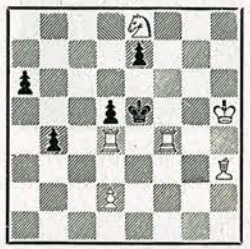
Matt i 3 drag.

2.

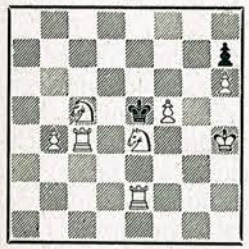
Matt i 3 drag.

3.

Matt i 3 drag.

4.

Matt i 3 drag.

5.

Matt i 3 drag.

6.

Matt i 2 drag.

A. — O, sancta simplicitas.

B. — En viss flärdfrihet vilar över det välmotiverade inledningsdraget och de trenne närbesläktade varianterna.

C. — En mikrokosmos, som skänker lösaren ett maximum av njutning. Det är inte ofta man bland våra dagars »original» finner en sådan lycklig förening av enkelhet, skärpa och elegans.

D. — Tämligen onjutbar även för andra än finsmakare. Vi finna inledningen lika tvungen som innehållet begränsat.

E. — En alltigenom överdådig uppgift med ett briljant, högst överraskande 1:sta drag!

F. — Ett mästerverk! Något i sitt slag fullkomligare kan säkert icke åstadkommas.

Åbo Underrättelser utlyser en int. turn. för 2- och 3-dragare, gällande andra halvåret 1942. Tre priser på vardera 200, 100 och 50 finnmark utdelas. Problem i två exemplar sändas till Arnold Hinds, Mannerheimsvägen 72 B 54, Helsingfors, Finland. Domare: Gunnar Andersson.

Major Gunnar Werner †.

Gunnar Werner.

Major Gunnar Werner, Tullinge, avled den 22 juni i en ålder av nyligen fyllda 67 år. Han var medlem av Stockholms Schacksällskap och tillhörde i många år dess styrelse som vice ordförande. Vid sin avgång blev han vald till Sällskapets hedersledamot.

Major Werners krafter togos särskilt i anspråk som ledare vid Sällskapets större internationella tävlingar. Han var således bl. a. ledare vid matcherna mot Berlin och Leningrad. Vid nationstävlingarna i Stockholm 1937 tjänstgjorde han som organisatör och ledare av damturneringen. Han var även en intresserad korrespondensspelare och var med om att bilda Sveriges Korrespondensschackförbund och blev dess förste ordförande.

Pristävlingen avgjord.

Tidskriften utlyste i majnumret en pristävling om bästa analys av en ställning till en studie av Rinck. Fem svar ha inkommit. Samtliga ha utfört analyserna till *vinst för vit*. Stormästaren Spielmann har granskat svaren och konstaterat, att alla fem ha utfört korrekta analyser. Han förklarar vidare att de insända lösningarna äro så likvärdiga i utförandet, att han inte anser att någon bör framhållas före de andra. Han föreslog därför lottning om de uppsatta priserna. Tidskriften fann också ett sådant förfarande mest rättvist. Som en extra uppmuntran för gott arbete utdelas ytterligare två bokpriser, och därmed bli samtliga lösare prisbelönade.

Första pris, kr. 15:—, tillföll F. Axelsson, Örebro. Andra pris, kr. 10:—, Rolf Larsson, Boliden. Bokpriser till H. Björck, Stockholm, E. Forsgren, Rättvik, och S. Wallin, Örebro.

Ställningen utföres till vinst för vit på följande sätt:

(Vit: Kh8, Dd8, ba7. Svart: Kc4, Ta2, Ld5.)

I) 1. Dc7†, Kd4. 2. Db6†, Ke5. 3. Db1!, Ta6. 4. Db8†, Ke4. 5. De8†, Kd4. 6. Db5, Ta2. 7. Db1!, Ta6. 8. Dg1†, Ke5. 9. Dh2†, Kf5. 10. Dh5†. Eller 2. —, Kc4. 3. K×h7, och vits kung tränger in i spelet över c7 på ungefär liknande sätt som i följande variant. II) 1. Dc7†, Kb5. 2. K×h7, Ta6. 3. Kg7, Kb4. 4. Kf8, Kb5. 5. Ke7, Kb4. 6. Kd8, Kb5. 7. De5, Kc6. 8. Dc3†, Kb6. 9. Kc8!, Ta2. 10. Kb8, Ta4. 11. De3†, Kb5. 12. Kc7, Ta6. 13. Dd3†, Lc4. 14. Df5†, Kb4. 15. Kb7 och vinner.

Herr Spielmann framhåller, att det torde gå att påvisa vinst för vit på flera sätt.

Korrektur. 8497 i juninumret har visat sig vara bilösligt. Förf. korrigerar genom att flytta hela ställningen ett steg åt vänster.

Zetterström & Persson, Boktryckeri A.-B., Stockholm 1942